

TÜRK ANDROLOJİ DERNEĞİ PRIAPİZM CERRAHİ TEDAVİSİ HASTA BİLGİLENDİRME KILAVUZU

CERRAHİ HAZIRLIĞI

Tıbbi Öykü

Priapizm tedavi işlemi öncesi yapılacak olan muayeneniz sırasında, hekiminiz tıbbi öykünüz ile ilgili önemli sorular soracak olup, tüm bu soru ve yanıtlar, yasal olarak gizli kalmak zorundadır. Tarafınıza sorulması olası sorular aşağıdaki gibidir:

- 1) Şeker hastalığı, yüksek kan basıncı ya da kalp hastalığı gibi herhangi bir sağlık sorununuz var mı?
- 2) Yapay kalp kapağı, kalp pili veya kalp damarlarında stent müdahalesi geçirdiniz mi?
- 3) Eklem protezi, beyin şantı veya diğer herhangi bir implantınız var mı?
- 4) Ağrı kesici, kan sulandırıcı ve benzeri sürekli olarak kullandığınız bir ilaç var mı?
- 5) Alkol, sigara ya da uyuşturucu alışkanlığınız var mı?
- 6) Bildiğiniz bir alerjiniz var mı?
- 7) Daha önceden geçirdiğiniz önemli bir hastalık ya da ameliyat var mı?
- 8) Genel sağlık durumunuz nasıl?
- 9) Yakın zamanda ateş, döküntü ya da soğuk algınlığı geçirdiniz mi?

Cerrahi planlaması:

Tarafınıza uygulanacak olan 'Priapizm' cerrahi işleminin, planlandığı gibi devam edebilmesi amacı ile aşağıda sıralanmış başlıkları dikkate almanız gerekmektedir:

- 1) Priapizm cerrahi işlemi hastaneye acil yatırılıp acil olarak uygulanacak bir işlemdir.
- 2) Uygulanacak cerrahi işlem acil olmasına rağmen, işlemden en az dört saat öncesine kadar herhangi bir şey yiyip içmemeniz gerekmektedir.
- 3) Kan sulandırıcı veya şeker hastalığı, yüksek kan basıncı, kalp hastalığı, solunum yolları hastalığı gibi hastalıklar nedeniyle ilaç(lar) kullanıyor iseniz; ilaç alımı ve dozları konusunda hekiminizi bilgilendiriniz.
- 4) Planlanan cerrahiden kısa süre önce ateş, döküntü ve soğuk algınlığı benzeri şikayeti bulunan hastaların, hekimlerini bilgilendirmesi son derece önemlidir.

- 5) Cerrahi sonrası hastaneden evinize transferinizi sağlayacak araç planlaması yapmalısınız. Priapizm bazı merkezlerde 'Günü Birlik' cerrahi olarak uygulansa dahi; bu cerrahi sonrası hastanın aynı gün araç kullanımına izin verilmemektedir.
- 6) Evinize ulaştıktan sonra size, asgari 24 saat eşlik edecek erişkin bir bireyin yanınızda bulunmasını sağlayın.

Hastane Giriş İşlemleri:

Hastaneye veya acil servise gelir gelmez, hasta yatış işlemlerinin yapıldığı birime başvurunuz. Bu birimde tarafınıza sorulacak olası soru ve istenecekler aşağıdaki gibidir:

- 1) Adres ve telefon bilgileri
- 2) Kimlik ve sigorta kartı
- 3) Hastaneye yatışınız ile ilgili, kanuni olarak onaylamak zorunda olduğunuz evrakları okuyup imzalamanız istenecektir.

Giriş işlemleriniz sonrası görevli personel eşliğinde ilgili cerrahi servise yönlendirileceksiniz. Servise varışınız ile birlikte tarafınıza aşağıdaki işlemler uygulanacaktır.

- 1) Sistemik kan basıncı, nabız ve vücut ısısı ölçümü
- 2) Cerrahi öncesi, sırasında ve sonrasında gerekli ilaç ve sıvı solüsyonların tarafınıza verilebilmesi amacı ile damar yolu açılması
- 3) Cerrahi işlem sırasında uygulanacak olan anestezi tipi ile ilgili olarak, uzman bir hekim tarafından bilgilendirilecek ve hangi anestezi tipini seçtiğiniz kayıt edilecektir

Tüm bu işlemler sırasında refakatçiniz yanınızda bulunabilir. Bununla birlikte cerrahi odasına girişiniz ile birlikte; sorumlu cerrahi personel dışında hiç kimsenin ameliyathane bölümüne girmesine izin verilmeyecektir.

ANESTEZİ İŞLEMİ

Anestezi işlemi; tarafınıza uygulanacak olan cerrahi prosedür sırasında herhangi bir ağrı duymadan, müdahalenizin baştan sona konforlu bir şekilde devamını sağlayan uygulamadır. Bu işlem 'Anesteziyoloji ve Reanimasyon' hekimlerinin kontrolünde değişik şekillerde uygulanabilmektedir. Uygulanacak anestezi türleri aşağıda sıralanmıştır:

- 1) Genel anestezi: Bu işlemde hastalar tam bir uyku halinde olup; hiçbir şekilde uygulanan cerrahi ile ilişkili bir uyararı hissetmezler. İşlem sırasında hastaların hayati fonksiyonları uzman hekimlerce yakından takip edilir.
- 2) Spinal anestezi: Spinal anestezi uygulanan hastalar bel bölgesinin altında kalan vücut bölgelerinin hissini geçici olarak kaybeder ve yine bu bölgede yer alan, bacak gibi uzuvlarının hareket yeteneğini yine geçici olarak kaybederler.
- 3) Epidural anestezi: Spinal anestezi işlemine benzer şekilde, omurilik kanalı dışına yerleştirilen bir kateterden verilen lokal anestetik maddeler yardımıyla, bölgesel anestezi gelişmesi sağlanır.

Priapizm cerrahi tedavisi, sıklıkla genel anestezi altında uygulanmakta olup, cerrahi işlem sırasında hangi tip anestezinin uygulanacağı; genellikle hasta, anesteziyoloji uzmanı ve ameliyatı yapacak olan hekimin tercihi ile tıbbi gereksinimler göz önüne alınarak; ameliyat ekibi tarafından kararlaştırılır. Bazı hastalarda ameliyat sonrası ağrıyı azaltmak için epidural kateter takılabilir.

CERRAHİ İŞLEMİ

Cerrahi işlemi, güvenli ve daha önemlisi steril şartlar altında gerçekleştirilebileceği, bilimsel standartlara uygun ortamlarda yapılır. İşlem öncesi alerjiniz olmayan bir antibiyotik damar yolundan uygulanır. Cerrahi işlem sırasında genel anestezinin uygulandığı olgularda; soluk borusuna yerleştirilen bir tüp sayesinde bir yandan solunumunuz yapay olarak sağlanırken, öte yandan da uyku halinizin devamını sağlayan anestezi gazlarının akciğerlerinize gönderilmesi sağlanır. Bu işlem sırasında sistemik kan basıncı, kalp atımı ve ritmi, kan gazı ölçümü gibi yaşamsal fonksiyonların takibi de monitörler yardımıyla yapılır.

Priapizm cerrahi işleminin süresi genellikle 30 dakika ile 2 saat arasında değişebilir.

Yapılacak işlemin ayrıntıları aşağıdaki gibidir:

- 1) İşlemin başlangıcında penisin baş kısmı veya yanlarından bir veya iki tane kalın iğne ile pıhtılaşmış koyu renkli kan boşaltılarak ve yıkama işlemi yapılarak normal dolaşımın sağlanmasına çalışılır (Winter Şant).
- 2) İşlem yeterli olmazsa penisin baş kısmında bistüri ile (ve/veya dilatörlerle) daha geniş bir drenaj yolu ile penisteki koyulaşmış (veya pıhtılaşmış) kan boşaltılmaya çalışılır (Ebbehoj, T-Shunt).
- 3) Yeterli sonuç elde edilmesi halinde penisin baş kısmındaki müdahale alanı iki-üç haftada kendiliğinden emilecek dikişlerle kapatılarak, penis elastik bandajla sarılıp işleme son verilecektir.
- 4) İşlemden sonra peniste ağrı olmadan, hafif sertlik bir süre devam edebilir.
- 5) Bütün bu cerrahi müdahaleler yeterli olmazsa, ayrı bir bilgilendirme ve onayınızın alınması şartıyla erken dönem penil protez uygulanması işlemi yapılabilir.
- 6) Cerrahi işlem güvenliği ve idrar takibi amacıyla mesanenize sonda uygulanması da gerekebilir. Uygulandığı takdirde sonda genellikle ertesi gün alınır.

Cerrahi işlem sonrası, uygulanan anestezinin tipine bağlı olarak; ameliyat sonrası takip ünitesinde yine uzman kişiler tarafından takibiniz yapılacaktır. Uzman kişiler, anestezi etkisinin tamamen kaybolduğuna inandıktan sonra, hasta odanıza dönmeniz sağlanacaktır.

Uyanma sırasında genellikle normalde duymaya alışkın olduğunuz tüm sesleri; olduğunda daha gürültülü olarak duymazsınız mümkündür. Genellikle cerrahi ile ilgili hiçbir şey hatırlamamak ve bulanık görmenin olması, sıklıkla karşılaşılan durumlardır. Genel anestezi uygulamaları sonrası boğazda kuruluk hissi ve cerrahinin uygulandığı bölgede ağrı sıklıkla görülen şikayetlerdir.

Priapizm tedavi işlemi sonrası, hastanede kalış süresi genellikle 1-3 gün arasında değişebilir. Hastalara tedavi amacıyla damar yolu açık tutularak sıvı tedavisi yapılır ve antibiyotik, analjezik/antiinflamatuvar ve diğer tedaviler de bu yol ile uygulanır. Hastaların ağızdan gıda alımına başlaması anestezi türüne göre, 4-6 saat sonra başlayabilir ve sözü edilen tüm tedavilere de oral (ağız) yolu ile devam edilebilir.

İŞLEM SONRASI AĞRI VE ENFEKSİYON TEDAVİSİ

Priapizm tedavi işlemi sonrası, % 8 oranında enfeksiyon gelişebilme ihtimali mevcuttur. Bu enfeksiyon oranı hastanede kalış süresi ve müdahale sayısının artmasına bağlı olarak artabilmektedir. Olası enfeksiyon ve ağrı kontrolü açısından gerekli ilaç tedavisi hekiminiz tarafından yerine getirilecektir. İlaç tedavisinde önemli olan noktalar aşağıdaki gibidir:

- 1) Hekim tarafından önerilen ilacı kullanınız
- 2) Önerilen ilacı yatağınızdan kalkmadan ya da yürümeye başlamadan 30-40 dakika önce alınız
- 3) İlaç yan etkisi konusunda bilgi alınız
- 4) İlacın etkisiz kaldığı durumlarda hekiminize bilgi veriniz
- 5) Genellikle ağrı kesici ilaçlar ağrınızı önemli derecede hafifletir ancak tamamen ortadan kaldıramayabilir
- 6) Bu tarz ilaçların bağımlılık yapıcı etkisi genellikle nadirdir

Ameliyat sonrası aynı gün evinize dönmenizin tıbbi olarak mümkün olup olmadığına hekiminiz karar verecektir. Aynı gün evinize gitmeniz tıbbi olarak mümkün değil ise, hekiminiz tarafından uygun görülen sürede hastanede kalmanız gerekecektir. Hastanede kaldığınız süre boyunca, zorunlu gereksinimlerinizin karşılanmasında yardımcı olmak amacıyla erişkin bir refakatçinin yanınızda bulunması mümkündür. Ameliyat sonrası erken dönemde yatağınızdan tek başınıza kalkmamanız önemlidir.

PRİAPİZM TEDAVİSİNDE KARŞILAŞILACAK OLASI OLUMSUZ DURUMLAR

Priapizm tedavisi amacıyla yapılacak müdahaleler sonrası genellikle geçici ancak bazen de kalıcı olumsuz durumlar gelişebilir. Bunların sıklığı aşağıdaki gibidir (<1/250 hastada saptanan durumlar belirtilmemiştir):

	Risk
Peniste birkaç gün devam eden şişlik ve renk değişikliği	Hemen hemen tüm hastalarda
Peniste devam edecek ağrısız ve çok sert olmayan yarı sertleşme hali	Hemen hemen tüm hastalarda
Priapizmin yeniden ortaya çıkması	1/10 hastada
İşlemden sonra normal ereksiyon sağlayamama (iki günden uzun süren iskemik priapizmde daha yüksek riskli)	1/10 - 50 hastada
Müdahale gerektirecek yara enfeksiyonu veya kanaması	1/10 - 50 hastada
Penis boyutlarında azalma (iki günden uzun süren iskemik priapizmde)	1/10 - 50 hastada
Ereksiyon kaybından dolayı penil protez uygulanması gerekliliği	1/50 - 250 hastada
Yoğun bakım takibi gerektirecek anestezi ve kardiyoloji problemleri	1/50 - 250 hastada

EVİNİZE GİTMEYEN ÖNCE YAPILMASI GEREKENLER

Hastaneden ayrıldıktan sonra yapmanız ve dikkat etmeniz gereken başlıklar ile ilgili olarak hekiminiz tarafından bilgilendirme yapılacaktır. Ek olarak, merak edip sormak istediğiniz her türlü konu ile ilgili hekiminize danışabilirsiniz. Hastaneden ayrılmadan önce hekiminiz tarafından yapılan bilgilendirme sırasında erişkin bir yakınınızın yanınızda olması; özellikle unutabileceğiniz bazı önemli konuların hatırlanması açısından faydalı olabilir. Genellikle sorulması gereken ve hekimlerin bilgilendirme yaptıkları başlıklar aşağıdaki gibidir:

- 1) Ameliyat sonrası banyo zamanı
- 2) Yiyecek ve içecek kısıtlamaları
- 3) Araç sürmeye başlama zamanı
- 4) Yara bakımı
- 5) Kullanılacak ilaçlar ve ağrı kontrolü
- 6) Rutin fiziksel aktiviteye başlama zamanı ve belli sürelerle yapılmaması gereken aktiviteler
- 7) İşe dönme zamanı
- 8) Ameliyat sonrası ilk kontrol randevu tarihi

ACİL DURUM İLETİŞİM NUMARALARI:

.....Hastanesi Üroloji Kliniği/Bölümü

Nöbetçi Hekim No: 0 (...)-.....